

ҚАЗАҚСТАН РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ БІЛІМ ЖӘНЕ ҒЫЛЫМ
МИНИСТРЛІГІ
СӘТБАЕВ УНИВЕРСИТЕТІ

Автоматтандыру және ақпараттық технологиялар институты
Программная инженерия кафедрасы

ЛАБОРАТОРИЯЛЫҚ ЖҰМЫС

№	Жұмысты орындау сапасы	Баға диапазоны	Орындалған %
1	Орындалған жоқ	0%	
2	Орындалды	0-50%	
3	Материялдық өзіндік жүйелендіру	0-10%	
4	Талап етілген көлемде және көрсетілген мерзімде орындау	0-5%	
5	Қосымша ғылыми әдебиеттерді пайдалану	0-5%	
6	Орындаған тапсырманың ерекшелігі	0-10%	
7	СӨЖ-ді қорғау	0-20%	
	Қорытынды:	0-100%	

Оқытушы: Шаяхметов Д.
Студент: Жаксылык А.
Сәрсенбі: 7:50-9:45

Алматы 2023ж

```

result = text.startswith('programming is', 7, 20)
print(result)
result = text.startswith('program', 7, 18)
print(result)

6)
string = "MY DREAM IS TO BECOME A LA"
print(string.swapcase())
string = "my dream is to become a la"
print(string.swapcase())
string = "My DrEaM iS tO bEcOmE a La"
print(string.swapcase())

7)
string = "THIS SHOULD BE LOWERCASE!"
print(string.lower())

8)
random_string = '                this is good '
print(random_string.lstrip())
website = 'https://pythonstart.ru/'
print(website.lstrip('http'))

9)
string = "this should be uppercase!"
print(string.upper())
string = "Th!s Sh0uLd B3 uPp3rCas3!"
print(string.upper())

10)
string = ' xoxo love xoxo '
print(string.strip())

print(string.strip(' xoe'))

print(string.strip('stx'))
string = 'android is awesome'
print(string.strip('an'))

```

2)Тізім қайтаратын функция жазып шығу. Алдын ала студенттердің пәндері және бағалары бар тізім құрастыр. Және сол тізім бойынша

(Напишите программу, в которой предлагается вводить учащихся различных групп, посещающих секции по программированию. Требуется упорядочить список по возрастанию классов. Распечатать список фамилий и классов.)

```

n = int(input())
a = [0] * n

for i in range(len(a)):
    i = str(i + 1)
    print("familya: " + i)
    i = int(i)
    i = i - 1
    a[i] = str(input())

print()

m = int(input())
b = [0] * m

```

Лабораториялық жұмыс №4

Жолдармен жұмыс жасауды үйрену.

1. Минимум 10 жолдарға арналған функциялар мен әдістерді қолданып бағларлама жазып шық.

1. `S.title()` Метод `str.title()` **str** жолының көшірмесін қайтарады, онда жолдағы әрбір сөзде бірінші таңба бас әріп болады, ал сөздің қалған таңбалары кіші әріпке түрлендіріледі. Басқаша айтқанда, әдіс барлық сөздер бас әріптен басталатын жолдың көшірмесін қайтарады.

2. `S.capitalize()` берілген жолдың бірінші әрпін бас әріпке түрлендіреді

3. `S.split(символ)` жолды бөлгіш арқылы ішкі жолдар тізіміне бөледі

4. Конкатенация (сложение строк) `S1 + S2` бірнеше жолды бір жолға «жабатын» операция

5. `S.startswith(str)` Жолдың көрсетілген префикспен басталатынын көрсететін жалаушаны қайтарады

6. `S.swapcase()` Кіші әріптерді бас әріптерге және бас әріптерді кіші әріптерге түрлендіреді

7. `s.lower()` **str** көшірмесін қайтарады, барлық таңбалар кіші әріпке түрлендіріледі.

8. `s.lstrip` жолдың басынан жойылған таңбалармен **str** жолының көшірмесін қайтарады.

9. `s.upper()` барлық әріптері бас әріпке түрлендірілетін жолдың көшірмесін қайтарады.

10. `s.strip()` **str** жолының көшірмелерін алдыңғы және кейінгі таңбаларды алып тастайды.

```
1)
Sentence = "salem alem!"

print (Sentence.title())

2)
Abc = "tODAY is February 9th"

print(Abc.capitalize())

3)
Qwerty = " Today is february 9th "
print(Qwerty.split())

4)
l1 = input('First line: ')

l2 = input('Second line: ')
print('Concatenated string =', l1 + l2)

5)
text = "Learning with Sololearn is easy."
result = text.startswith('programming is', 7)
print(result)
```

```

for i in range(len(b)):
    i = str(i + 1)
    print("sabaqtar: " + i)
    i = int(i)
    i = i - 1
    b[i] = int(input())

print()

for i in range(len(a)):
    print(a[i], " ", end=" ")

print()

for i in range(len(b)):
    print(b[i], end=" ")
b.sort()

print()

for i in range(len(a)):
    print(a[i], " ", b[i])

```

Есептер:

3) Кіші және бас әріптерді қамтитын жол енгізіледі. Бір жағдайда бірдей жолды шығару қажет, ол қай әріптердің үлкенірек екеніне байланысты. Егер тең болса, кіші әріпке түрлендіріңіз. Мысалы, «HeLLo World» жолы енгізілсе, оны «hello world» түрлендіру керек, себебі бастапқы жолда кіші әріптер көбірек. Басқа мысал келтіріңіз. Кодыңызда for циклды пайдаланыңыз. upper() (бас әріпті түрлендіру) және lower() (кіші әріпті түрлендіру), сонымен қатар жолдың немесе таңбаның регистрін тексеретін isupper() және islower() әдістері.

Вводится строка, включающая строчные и прописные буквы. Требуется вывести ту же строку в одном регистре, который зависит от того, каких букв больше. При равном количестве преобразовать в нижний регистр. Например, вводится строка "HeLLo World", она должна быть преобразована в "hello world", потому что в исходной строке малых букв больше. В коде используйте цикл for, строковые методы upper() (преобразование к верхнему регистру) и lower() (преобразование к нижнему регистру), а также методы isupper() и islower(), проверяющие регистр строки или символа.

```

string = str(input())
upper = 0
lower = 0
for i in string:
    if i.isupper():
        upper += 1
    else:
        lower += 1
if upper > lower:
    print(string.upper())
else:
    print(string.lower())

```

- 4) `isdigit()` жол әдісі жолда тек сандар бар-жоғын тексереді. Енгізуден екі бүтін санды сұрайтын және олардың қосындысын басып шығаратын программа жазыңыз. Қате енгізілген жағдайда, бағдарлама қатемен аяқталмауы керек, бірақ сандарды сұрауды жалғастыру керек. Try exception ерекше жағдай өңдеушісін пайдаланылмауы керек.

Строковый метод `isdigit()` проверяет, состоит ли строка только из цифр. Напишите программу, которая запрашивает с ввода два целых числа и выводит их сумму. В случае некорректного ввода программа не должна завершаться с ошибкой, а должна продолжать запрашивать числа.

Обработчик исключений try-except использовать нельзя.

```
a, b = input(), input()
while not(a.isdigit() and b.isdigit()):
    a, b = input(), input()
print(int(a) + int(b))
```